

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

⑫ OPIS PATENTOWY ⑰ PL ⑪ 159373

⑬ B1

⑳ Numer zgłoszenia: 278193

⑤① IntCl⁵:
F16H 55/56

㉑ Data zgłoszenia: 09.03.1989

CZYTELNIK
060113

⑤④

Bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora

④③ Zgłoszenie ogłoszono:
17.09.1990 BUP 19/90

④⑤ O udzieleniu patentu ogłoszono:
31.12.1992 WUP 12/92

⑦③ Uprawniony z patentu:
Politechnika Śląska im.W.Pstrowskiego,
Gliwice, PL

⑦② Twórca wynalazku:
Aleksander Kowal, Gliwice, PL

⑤⑦

1. Bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora dociskana sprężyną do pasa klinowego, posiadająca piastę połączoną przesuwnie przez wpust z czopem i tarczą dodatkową przymocowaną do wału, znaną tym, że piasta (3) połączona z czopem (5) i tarczą dodatkową (6) mocowaną do wału (7) znajduje się w pobliżu zewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej (1).

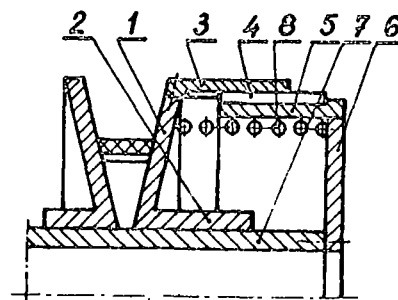

fig. 1

PL 159373 B1

Bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora

Zastrzeżenia patentowe

1. Bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora dociskana sprężyną do pasa klinowego, posiadająca piastę połączoną przesuwnie przez wpust z czopem i tarczą dodatkową przymocowaną do wału, **znamienna tym**, że piasta (3) połączona z czopem (5) i tarczą dodatkową (6) mocowaną do wału (7) znajduje się w pobliżu zewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej (1).

2. Tarcza według zastrz. 1, **znamienna tym**, że piasta (3) jest pasowana na czopie (5) poprzez wpust (4).

* * *

Przedmiotem wynalazku jest bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora.

Znana jest bierna tarcza przesuwna firmy Bergos posiadająca piastę połączoną bezpośrednio z wałem wpustem, przy czym tarcza dociskana jest do szerokiego pasa klinowego sprężyną.

Znana jest również bierna tarcza przesuwna firmy Flender, której przylegająca do wału piasta posiada wzdłużne otwory z umieszczonymi w nich sworzniami połączonymi z dodatkową tarczą przymocowaną do wału.

Wykonywanie równocześnie przesuwu i przenoszenie momentu skręcającego przez umieszczoną na wewnętrznej średnicy tarczy piastę stykającą się z wałem powoduje, iż wywołane momentem skręcającym a przenoszonym z tarczy przez piastę na wał siły obwodowe w powiązaniu z odpowiedniej wartości współczynnikiem tarcia często uniemożliwiają skuteczną pracę wariatora przy ruchu wzdłużnym piasty po wale, co w połączeniu z zainstalowaną sprężyną dociskającą tarczę przesuwą do wału powoduje wprost utratę zdolności przesuwu tarczy po wale. Bierna tarcza przesuwna według wynalazku dociskana sprężyną do pasa klinowego posiadająca piastę połączoną przesuwnie przez wpust z czopem i tarczą dodatkową przymocowaną do wału charakteryzuje się tym, że piasta połączona z czopem i tarczą dodatkową mocowaną do wału znajduje się w pobliżu zewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej. Piasta jest pasowana na czopie poprzez wpust.

Umieszczenie połączenia przesuwnego w okolicy zewnętrznej średnicy tarczy, to jest w większej odległości od osi wału powoduje, proporcjonalne zmniejszenie się sił obwodowych, stąd odpowiednio mniejsze są siły tarcia w połączeniu wpustowym podczas przesuwu wzdłużnego dzięki czemu znacznie poprawia się niezawodność działania wariatora.

Bierna tarcza przesuwna koła pasowego wariatora jest przedstawiona w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia tarczę w przekroju wzdłużnym z piastą dodatkową umieszczoną w pobliżu średnicy wewnętrznej tarczy, a fig. 2 - tarczą bez piasty umieszczonej w pobliżu średnicy wewnętrznej tarczy.

W piastce 3 umieszczonej w pobliżu zewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej 1 znajduje się wpust 4 do łączenia przesuwnego tarczy przesuwnej 1 poprzez czop 5 z tarczą dodatkową 6 przymocowaną do wału 7. Pomiedzy tarczą przesuwą 1 i tarczą dodatkową 6, znajduje się sprężyna 8 dociskająca tarczę przesuwą 1 do szerokiego pasa klinowego. W pobliżu wewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej 1 znajduje się piasta 2.

W innym przykładzie wykonania tarcza przesuwna 1 nie posiada piasty 2 umieszczonej w pobliżu wewnętrznej średnicy tarczy przesuwnej 1.

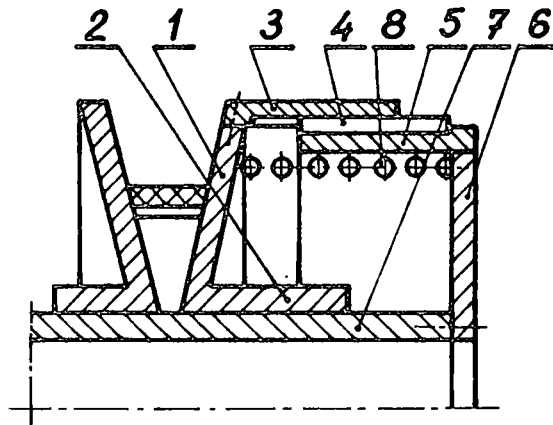

fig. 1

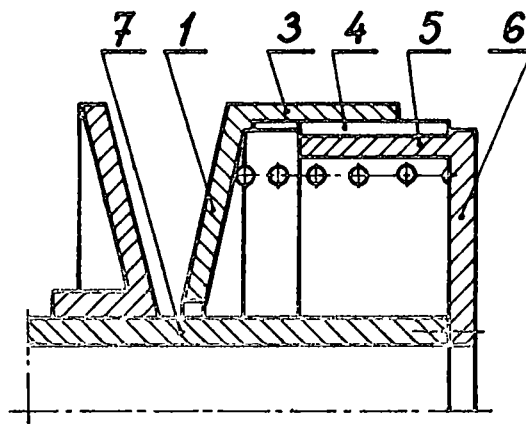

fig. 2